

Lebuïnus Kompas

Maandelijkse
Nieuwsbrief
Oud-Katholieke Statie
H.Lebuïnus
Twente en Ommelanden

September 2015

Inleidend woord: Rechten en plichten

“De plicht roept weer”, zegt menigeen wanneer de vakantie voorbij is en men weer naar het werk en naar school gaat. Op die manier wordt plicht min of meer tegenover vakantie, vrij zijn, geplaatst. Als je vrij bent, kun je “lekker doen wat je zelf wilt”, maar daarbuiten moet je doen wat de plicht je voorschrijft. In die beleving knabbelt plicht aan je persoonlijke, individuele vrijheid. Ter compensatie en als tegenwicht zijn er dan de individuele rechten. Binnen een sterk op het individu en de individuele vrijheid gerichte samenleving komt plicht onder druk te staan en wordt vrijheid uitvergroet. Men spreekt dan ook wel van een rechtencultuur. We vinden al gauw dat we recht op iets hebben. Gezondheid, verzorging, toegang tot algemene voorzieningen, werk, wonen, vrije tijd, geluk. Vaak wordt daarbij het recht van het individu geplaatst tegenover de zorgplicht van de overheid. Wanneer rechten en plichten op die manier beleefd worden als concurrerend, en elkaar uitsluitend, levert dat allerlei spanningen op. Vrijheid en plicht strijden met elkaar in het individu en in de maatschappij, met alle kosten en

Lebuïnus Kompas

problemen vandien. De wortel van dit innerlijk en maatschappelijk conflict is naar mijn smaak erin gelegen dat we ons zijn gaan beleven als individu; als de kleinste zelfstandige eenheid van de samenleving. Hiermee komen de enkeling als zodanig en de maatschappij tegenover elkaar te staan. En dat zie je terug in elkaar bestrijdende politieke systemen, waarvan het ene nadruk legt op (de rechten van) het individu en het andere de maatschappij voorop stelt. Grofweg het verschil tussen republikeinen en democraten, liberalen en socialisten.

Individualiteit in bovengenoemde zin is echter een fictie. Natuurlijk bestaat er eigenheid, uniciteit en de integriteit van de menselijke persoon. Natuurlijk bestaan er aan iedere menselijke persoon gebonden onvervreembare rechten. Maar het individu als los verkrijgbare eenheid en als product van zelfbepaling bestaat niet. Wij bestaan maar en worden maar wie we zijn in gemeenschap. Ook onze zogenaamde onvervreembare identiteit is een product van menselijke interactie.

Het lijkt me gezonder en meer in overeenstemming met de realiteit wanneer we ons beleven als deel van de gemeenschap. We leven in relatie. En het is de relatie die ons bepaalt en vormt. In relatie komen het gemeenschappelijke en persoonlijke samen. Het belang dat we aan een bepaalde relatie hechten bepaalt onze inzet ervoor. Binnen de structuur van relatie is eigenlijk geen sprake van rechten en plichten, maar van inzet en zelfgave. Idealiter van liefde.

Vooruit, nog een klein stukje Augustinus: "*Wie was ik en hoe was ik? Waar was in die lange jaren (voor zijn bekering. W.) mijn vrije wil en uit welke diepe en verborgen hoeken werd hij in een oogwenk tevoorschijn geroepen, om mij mijn nek te doen buigen onder uw 'zachte juk' en mijn schouders onder uw 'lichte last'...*" (Belijdenissen IX, Augustinus Brevier, 1 sept.). Met andere woorden: toen ik mijn eigen wil volgde was ik slaaf van mijn zinnen, maar nu ik U dien, ben ik vrij.

rector Ward Cortvriendt

Lebuïnus Kompas

Kerkdiensten Lebuïnuskerk Dorpsmatenstraat 40 Hengelo

Elke 1^e zondag van de maand houdt de Evang.Lutherse Gemeente kerkdienst met H. Avondmaal in de Lebuïnuskerk: zondag 6 september 10.30 uur met ds O. Mulder en de cantorij o.l.v. Gerrit Baas

Kerkdienst zondag 13 september 10.30 u **Eucharistieviering Zondag na Pinksteren 19 (B-jaar)**

Voorganger	: pastoor V. Scheijde
Lezingen	: 1 ^e Frits van Brussel 2 ^e André Zandbelt
Misdienaars	: Bertil de Reus
Kosters	: Bertil de Reus en Liesbeth Wisselo
Collectes	: 1 ^e OKK-Ned en Statie 2 ^e Opleiding

Kerkdienst zondag 27 september 10.30 u **Eucharistieviering zondag na Pinksteren 21 (B-jaar)** **en Oecumenische viering Vredesweek**

Voorganger	: pastoor Ward Cortvriend en ds. Louisa Vos
Lezingen	: 1 ^e Herman Ueffing 2 ^e Marjolein Driesen
Misdienaars	: Daan de Rijk
Kosters	: Frits en Marjolein Driesen
Collectes	: 1 ^e OKK-Ned en Statie 2 ^e Statie Twente

Visite van de burens

Zondag 23 augustus was de Groninger parochie bij ons te gast met 18 personen en een dalmatiër. Het was een drukbezochte viering doordat op die dag ook het jaargetijde voor Femke de Rijk-van Oort was, én Toon 't Hoen en Marian Sloot hun veertigjarig huwelijk vierden. De kerk was goed gevuld en het was een in alle opzichten warme viering. Na afloop was het bij de koffie, met traktatie van Toon en Marian, zeer geanimeerd

Lebuïnus Kompas

en de Groningse parochie bood ons typisch Grunninger versnaperingen aan. Na de lunch, waarbij "mijn" Mieke voor soep had gezorgd van courgettes uit eigen tuin, begonnen de leden van de Martinusparochie aan een stadswandeling en wij (een aantal leden van de statie) aan de afwas met in het achterhoofd het idee van een tegenbezoek in het voorjaar van 2016.

rector Ward Cortvriendt

Samen met de ELG

Het afgelopen pastorale jaar hebben we met de Lutherse Gemeente een aantal gezamenlijke activiteiten gehad op het gebied van vieren en bezinnen. De maaltijdbijeenkomsten waar we na het eten van brood en soep een inhoudelijk gesprek met elkaar hebben, en de gezamenlijke vieringen in de vredesweek en de week van de eenheid van de kerken.

Dat gaan we ook dit jaar weer doen. We hebben al *vier woensdagen* gepland die u in de agenda kunt zetten: de woensdagavonden

7 oktober

20 januari

4 november

9 maart.

Het programma is steeds: een eenvoudige lunch om 18.00 u, waarna van 19.00 tot 18.00 u er gesprek aan tafeltjes plaats vindt over een thema. We besluiten met een korte vesper om 20.00 u tot 20.15 u.

Op 27 september aanstaande zullen we weer een gezamenlijke viering houden. Het ligt in de bedoeling deze gezamenlijke initiatieven uit te breiden naar het maatschappelijk/diakonaal veld. We gaan bezien of we van de Lebuïnusplek een pioniersplek kunnen maken met het oog op de ons omringende samenleving. De Lutherse kerk wil ds Louisa Vos daarvoor ook middelen ter beschikking stellen. Op 28 augustus was er een eerste gesprek met van de zijde van de statie André Zandbelt en Herman Ueffing en mijzelf; namens de ELG ds Louisa Vos, ds Frans

Lebuïnus Kompas

Wiersma en dhr Lothar von Bönninghausen. In het kader van onze oriëntatie op stadsmogelijkheden gaan Louisa en ik op 4 september in gesprek met Rob Ittmann, "de dominee van de Zuidas".

rector Ward Cortvriendt

De dagen van ons leven

Op 16 september viert Laurens de Reus zijn verjaardag. We wensen hem een fijne dag en een gezegend nieuw levensjaar.

Vieren

"Heer, ik ben niet waardig dat gij tot mij komt". Woorden die we hardop uitspreken voor we de Tafel naderen om te communiceren met Christus in de tekenen van brood en wijn. Sommigen, en naar ik merk met name mensen met een R.K. achtergrond, hebben er moeite mee. En ik begrijp dat best. Voor hen associëren deze woorden met een, gelukkig voorbijge, periode van geestelijke onderdrukking. Een tijd waarin mensen zich bijna voortdurend onwaardig voelden, klein gehouden werden. Wanneer je de woorden ervaart als een onderwerping aan een invasieve structuur, krijg je natuurlijk geen hap meer door je keel.

Maar ook in mildere vorm kunnen deze woorden weerstand oproepen. Strikt genomen weten we wel dat we "niet waardig" zijn. Dat hoeven we toch niet steeds te zeggen? We zijn toch niet zo slecht dat we in het geheel niet waardig zouden zijn? Waarom leggen we niet de nadruk op de liefde van God die de afstand tussen Hem en ons overbrugt? Binnen een relatie spreek je toch niet over de ander waardig zijn? Ik denk in dit verband aan dat communicantje dat altijd verstaan had: "Heer, wat aardig dat gij tot mij komt".

Bovendien zijn we geëmancipeerd. We hebben geleerd waarde toe te kennen aan onszelf, wij zijn de moeite waard; niet op grond van iets anders, maar op grond van ons er-zijn. Bij deze fierheid past een emotie als deemoed niet zo goed naar ons idee.

Laten we even kijken waar de uitdrukking vandaan komt (zie Matteus 8 en Lucas 7). In het evangelie van Matteus (8,5vv) komt in Kafarnaüm een honderdman naar

Lebuïnus Kompas

Jezus toe met de mededeling dat zijn kind erg ziek is. Jezus zegt te komen om het te genezen. De honderdman zegt dan: "heer, ik ben niet waardig dat u onder mijn dak binnengaat, maar spreek slechts een woord en mijn kind zal genezen". Jezus treedt binnen als heemeester, ook waar - of misschien juist waar- de bewoner zelf zich zijn bezoek niet waardig acht. De honderdman wordt in het evangelie ook als voorbeeld van geloof naar voren gebracht, aangezien hij zegt dat Jezus niet zelf hoeft te komen, maar dat een woord van hem voldoende is om het kind te genezen.

In de liturgie is deze uitdrukking geworden tot: "Heer, ik ben niet waardig dat Gij tot mij komt, maar spreek slechts een woord en mijn ziel zal gezond worden/ ik zal gezond worden". We zeggen het voordat de Heer bij ons binnenkomt. Niet zoals de honderdman om aan te geven dat de Heer niet bij hem binnen hoeft te komen om toch door een woord zijn kind te genezen. Het lijkt bij ons daardoor alsof de Heer eerst een woord moet spreken om ons te helen alvorens bij ons binnen te komen. Maar zo is het toch eigenlijk niet.

Het is juist de sacramentele aanwezigheid van Christus het Woord in ons die ons geneest. Met de woorden uit het evangelie openen we ons juist voor de communio met de Heer, die als Christus medicus, ons naar lichaam en ziel geneest. Hij doet dat niet door op afstand te blijven, maar door zijn leven te verbinden met ons. Wij leggen, als de honderdman onze situatie aan Hem voor en Hij neemt het initiatief om naar ons toe te komen en bij ons binnen te gaan.

Waarom zeggen we dan deze woorden? In ieder geval om aan te duiden dat we de helende aanwezigheid van de A/ander nooit als vanzelfsprekend kunnen beschouwen. Dat we die ook nooit kunnen afdwingen, en we kunnen er geen rechten op doen gelden. De A/ander is altijd gave.

We kunnen alleen maar zeggen: "dit huis is gereinigd en versierd, wilt u binnen komen om onze vreugde volkomen te maken".

rector Ward Cortvriendt

Vanuit de Raad van Kerken Hengelo..

ontvingen we de uitnodiging om deel te nemen aan een symposium:

Lebuïnus Kompas

Mediant
geestelijke
gezondheidszorg

Symposium 'Ruimte voor anders zijn in Twente'

Wanneer je te maken
vaak een dubbel
het omgaan met de

krijgt met een psychische beperking, volgt er
gevecht. Niet alleen moet je een weg zoeken in
aandoening, maar ook krijg je te maken met

allerlei vooroordelen vanuit de samenleving en misschien ook wel vanuit je eigen visie.

Ondertussen verandert er erg veel in de geestelijke gezondheidszorg en de politiek. Zelfredzaamheid, participatie en mantelzorg zijn in het huidige debat kernwaarden – maar wat als het je niet lukt?

In het symposium

NIET SCHRIKKEN VOOR INSCHIKKEN ...

in gesprek over de plaats van mensen met een psychiatrische beperking in onze samenleving

gaan we in op de vooroordelen, verwachtingen en problemen waar je tegenaan kunt lopen. Welk mensbeeld gaat achter de verwachtingen en verlangens schuil?

Vier sprekers zullen in de ochtend vanuit verschillende perspectieven op deze vragen ingaan.

Esther Veerman (theoloog en kunstenaar) vertelt als ervaringsdeskundige over haar ervaringen met de psychiatrie.

Jan Bron (wethouder in de gemeente Hengelo) zal ingaan de lokale politieke verantwoordelijkheden en veranderingen.

Anita Wessels (psychiater) zal als beleidsmedewerker in de GGZ stil staan bij de ontwikkelingen binnen de GGZ.

Gerda Wessels (Stichting Informele Zorg Twente) zal tenslotte reageren vanuit het perspectief van de mantelzorgers/familieleden.

In het middagprogramma is er uitgebreid gelegenheid om ervaringen uit te wisselen tijdens workshops en ons perspectief te verruimen.

Dagvoorzitter is Janny Joosten, strategische relatiemanager WGV Zorg en Welzijn en raadslid voor de ChristenUnie in Enschede.

Voor wie is dit symposium bedoeld?

Iedereen die te maken heeft met deze problematiek – als ervaringsdeskundige, familie, vrijwilliger, beleidsmedewerkers hulpverleners pastoraal werkende – is van harte welkom!

Wanneer: **Vrijdag 9 oktober 2015**: inloop vanaf 9.30 uur. Programma **van 10.00 uur tot 16.00 uur**.

Waar: ROC Twente, Gieterij 200 te Hengelo.

Lebuïnus Kompas

Colofon

Kerkcentrum :

St. Lebuïnuskerk
Dorpsmatenstraat 40 7551 BP Hengelo

Bestuur Statie Twente en Ommelanden :

Pastor E. Cortvriendt, rector

Schaapskamp 8, 3449 PS Hierden tel 06 839 867 60

e-mail : info@wardcortvriendt.eu

Mw. E. Wisselo, secretaris

Schreursweg 78, 7531 AM Enschede tel.06 532 181 94

e-mail : liesbethwisselo@tomaatnet.nl

Dhr. F. van Brussel, penningmeester

Hortensiastraat 26, 7555 CS Hengelo tel.074 291 19 94

e-mail: frits@vbrussel.com

Dhr. W. de Rijk, 2^e penningmeester

tel.074 278 09 90

e-mail: W.de.Rijk2@kpnplanet.nl

Bankrekening:

NL 77 RABO 0179 162 713 OKK Nederland
t.a.v. Statie Twente Hengelo

Website : www.twente.okkn.nl

Redacteur maandbrief Lebuïnus Kompas :

Dhr. A. Zandbelt

Kolkstraat 22,

7607 JN Almelo

tel.0546 81 53 13

e-mail : a.zandbelt@planet.nl